

జన్మోత్సవమ్.

మాసిమాసిప్రత్యబ్దం నా జన్మోత్సవే కుహూశనినారసంక్రమణచం
ద్రసూర్య గ్రహణాదిషు జన్మనక్షత్రయోగే జ్వరాదిమహావ్యాధి
పీడాదుం వాఅపమృత్యుపరిహారార్థం ఆయుష్య హేమామం కు
ర్యాత్ || స్నాత్వా చమ్య! శుక్లంబరధరం ఏవం ప్రీత్యర్థం మమ
కుమారస్య అపమృత్యుపరిహారార్థం ఆయుష్య హేమామాఖ్యంకర్మ
కరిష్యమాణస్త...న్వస్తీపుణ్యాచావాచనంకరిష్యే || ఆదానిర్నిష్ఠేన
పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజా కరిష్యే || గణపతిమభ్య

ర్చ్యపుణ్యాహోమ చనంకుర్యాత్ || తతఃవిధిప్రకారేణ నక్షత్రపుర్యక
నవగ్రహారాధనం మృత్యుంజయదేవతారాధనంచకుర్యాత్ || ఆయు
ష్య హోమార్థం బాహ్మణాయ ఋతిగర్వరణం దద్యాత్ ||

ఆచమ్య...ప్రీత్యర్థం మమకుమార స్యాయుష్యాభిప్రీత్యర్థం
ఆయుష్యహోమం కరిష్యే || అగ్నిప్రతిస్థాపనాదినర్వం కుర్యాత్ ||
వల్పాత్రప్రయోగః || ముఖాహుతింహుత్వా || ఆయుష్మచ్ఛరోరవ
దానధర్మేణావదా యాయుష్టే విశ్వతో దధదితిపురోనువాక్యామ
నూచ్యాయుదా అగ్నైతి యాజ్యయాహుత్వా — నవగ్రహహో
మం మృత్యుంజయ హోమంచ కుర్యాత్ || తతఃజయాదిహోమం
కుర్యాత్ || తతఃయథాశక్తి నవగ్రహదానాని కుర్యాత్ || భూరి
దానం కృత్వా బ్రాహ్మణ భోజయేత్ || ఆశీర్వాదః ||

ఆయుష్యహోమవిధిః

మదనరత్న కానకః || శ్లో || ఆయుష్య హోమం కర్త్యమి కానకోఽహంద్విజన్మ
నామ్ కుర్మాత్తుజన్మనక్షత్రేవిమవే సంత్రమే తథా || పాగ్లమాస్యా మమాహంవా
గ్రహణేచంద్రాన్యాయోః || అలంకృత్వాస్వస్తివాచ్యమన్ననద్యాద్విజాతయే || అథా
జ్యభాగపర్యంతం అవదానస్య సంపదా || ఆనోభద్రాః క్రతవఃతృప్తాంచదశకేన తు
ఇమంస్తోమ మహాత ఇత్స్యిచాం పోడశకేనచ | జాతవేదసేత్యప్యచాహుశేత్స్విష్ట
కృతంతతః || హోమశేషం సమాప్త్యాభ బ్రాహ్మణాణా భోజయేత్తతః || స్వస్తివాచ్య
ద్విజానన్నై ధేకసుం దద్యాచ్చదక్షిణామ్ || ఇత్యాయుష్యహోమః ||

ఆయుష్య హోమము.

యోః హృబ్రహ్మణోజ్జహార ప్రాణైశ్చిరః కృత్తివానాపినాకే
ఈశోనో దేవస్సన ఆయు దకథాతు (స్మైజ హోమి హవిషాఘ్న
తేనస్వాహా || ఈశానాయేదమ్ || ౧ || విభ్రాజమాన స్సరిరస్యమధ్యా
ద్రోచమానో ఘమకరుచిర్యఆగాత్ | సమృత్యపాశా దకనుద్య
ఘోరైదిహాయుషేణోఘ్నమత్తుదేవసాహా || ఘమకరుచయ ఇదమ్

బ్రహ్మజ్యోతి బ్రహ్మపత్నీ ఘగర్భంయమాదధాత్పుమీరూపంజయ
 తమ్ । సువణారంభగ్రహమర్కమర్చితమాయుషే వదకయామో
 మృతేనస్వాహా॥ బ్రహ్మణేజ్యోతిష ఇదమ్ ॥ 3॥ శ్రీయః లక్ష్మీనూపలా
 మంబికా గ్రావస్త్రిం జయ్యామి ద్రసేనేత్యుదాహుః । తాంవిద్యాం
 బ్రహ్మయోనిగ్ంసరూపామిహాయుషేతిర్పయామోమృతేనస్వాహా॥
 బ్రహ్మయోనయ ఇదమ్ ॥ ౪॥ దాక్షాయణ్యస్సర్వయోన్యస్సయోన్యస్స
 హస్రశోవిశ్వరూపా విరూపః । ససూనవస్సపతియస్సయూధ్య ఆయు
 షేణోఘృతమిదంజప్తంతాగ్స్వాహా॥ దాక్షాయణీభ్య ఇదమ్ ॥ ౫॥ ది
 వ్యాగణబహురూపాః పురాణా ఆయుచ్ఛిదోన పృబుధ్నంతు వీరాః
 తేభ్యోజహూమి బహుధాఘృతేనమానః ప్రజాగ్ం రీరిషోమో
 తవీరాస్వాహా॥ దాక్షాయణీభ్య ఇదమ్ ॥ ౬॥ ఏకః పురస్తాద్య ఇదం
 బభూవ యతో భుభూవ భువనస్యగ్రోపః । యమప్యేతి భువనం
 సాంపరాయే సనోహవిర్ఘ్నతమిహాయుషేత్తు దేవస్వాహా । ఈశా
 నాయ బ్రహ్మణ ఇదమ్ ॥ ౭॥ వషూన్రుదానాదిత్యాన్మరుతోఽథస్తాధ్యా
 న్నభూన్యక్షోగంధర్వాగ్ంప్య పిశ్యగ్ంప్యవిశ్వా । భృగుః
 సర్వాగ్ంప్యంగిరసోఽథసర్వాఘృతగ్ం హుత్వా స్యాయుష్యా
 మహాయామశిశ్వత్ — వస్వాదిభ్య ఇదమ్ ॥ ౮॥ విష్ణోఽనో అస్తమ
 శ్శమాయచ్చసహస్త్వ । ప్రతేధారా మదుశ్చుత ఉత్సంధునాతే
 ఆక్షితమ్ — విష్ణవ ఇదమ్ ॥ ౯॥ ఇత్యేకా హుతిరంతే॥

ఆయుష్కములైనవారు వారివారిజన్మనక్షత్రమునందు జన్మతిథిమండను కూరి
 కాలంబులలోను ఈయాయుష్యహోమమును చేయుచు వచ్చినవారు ఆయుర్వృద్ధిగలి

కర్థిలెదరు. తుదకు సంవత్సరమున కొకతూరి యైనను తనపుటిసదినను నాఁడుచేయుట
మిక్కిలి మంచిదనివలితార్థము. శ్రేయాభివృద్ధికొఱకు బ్రాహ్మణసమారాధనము - నవ
గ్రహదానములు మొదలగునవి జరుపుట శ్రేయాభివృద్ధి,

అథ జన్మోత్సవవిధి:

వర్షదినే అథవా జన్మనక్షత్రేకుమారం ఆదౌ మంగళస్నానం
కార్యం । నూతన కటిసూత్రం వస్త్రంచ ధారయిత్వా అలంకృత్య-
విధిప్రకారేణ గణపతిమభ్యర్చ్యపుణ్యాశాం నాచయిత్వా ॥ స్వజన్మ
నక్షత్ర నవగ్రహపూజాంచయిత్వా ॥ తితిః ఆయుస్సూక్తపఠనం-తితిః
ఆయుస్సూక్త పఠామంచకుర్యాత్ ॥ ఆశీర్వాదః ఇత్యబ్ధిపూర్తుత్సవః